μορφος ἄνδρας μὲ γκρίζα μαλλιά, σκοῦρα ἐπιβλητικὰ μάτια κι' ἐλαφρὰ κυρτή μύτη. Καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλη πειὰ ἡ κυρία Φεραὰν ἐσυμπάθησε τὸν ἄγνωστο.

Κ' ἐξακολούθησε ἔτσι μαζύ τους πυκνὴ ὀλληλογραφία, ὅταν ἐγύρισαν ἄξαφνα ἡ Μαρκέλλα, ὁ σύζυγός της καὶ ἡ κορούλα τους ἀπ' τὴν ἐξοχή, καὶ πῆγαν μιὰ μέρα νὰ γευματίσουν στὸ σπίτι τῆς γιαγιᾶς.

Μόλις ἡ Μαρκέλλα ἀντίκρυσε τὴ μητέρα της, τῆς ἔκαμε μεγάλη ἐντύπωσι ἡ ἀλλαγὴ ποὺ εἶχε γίνει σ' αὐτὴν μέσα σε τρεῖς βδομάδες.

Τὴν ὥρα τοῦ τραπεζιοῦ ἡ κυρία Φεραὰν δὲν μπόρεσε νὰ κρατήση τὸ μυστικό της καὶ διηγήθηκε στὰ παιδιά της πῶς, στενοχωρημένη ἀπ' τὴ μοναξιά της, εἶχε ἀρχίσει ἀλληλογραφία μ' ἕναν ἄγνωστο, μὲ τὸν ὁποῖο εἶχαν ἀνταλλάξει καὶ φωτογραφίες.

Ἡ Μαρκέλλα αἰσθάνθηκε νὰ σφίγγεται ἡ καρδιά της στὴ σκέψη πῶς θὰ παντρευόταν ἡ μητέρα της. Τῆς φαινόταν πῶς ὁ ἄγνωστος αὐτὸς θὰ ἀνεστάτωνε ὅλη τους τὴ ζωή. Ὁ Ρενὲ ὅμως, ὁ ἄντρας της, δείχτηκε ὀλιγώτερο ἐγωϊστής.

— Μπράβο, μητέρα, εἶπε. Ἔχεις δίκηο. Ποτὲ δὲν εἶνε ἀργὰ γιὰ νὰ κάνη κανεὶς ἐκεῖνο ποὺ εἶνε σωστό. Δεῖξε μας τὴ φωτογραφία τοῦ ὑποψηφίου σου... Γιὰ νὰ δῶ... Ἄ!.. φαίνεται πολὺ ὡμορφος... Φαίνεται ἄνθρωπος πολὺ ἐνεργητικός... Κύτταξε καὶ σύ Μαρκέλλα.

Ἡ Μαρκέλλα ἔκαμε ἕνα χαριτωμένο μορφασμὸ καὶ εἶπε :

— Ναί, δὲν εἶνε ἄσχημος, ἔχει ὅμως ὕφος πολὺ αὐταρχικό !

Ἡ κυρία Φεραὰν ἀπάντησε σ' ὅλα αὐτά :

— Δὲν μπορῶ νὰ πῶ τίποτε ἀκόμα. Ἀπόψε ἐπῆρα γράμμα του. Ὁ κύριος ντὲ Λανσὰκ εἶνε ἐδῶ. Πρέπει ὅμως νὰ γυρίση γρήγορα στὸν τόπο του, καὶ ἐπειδὴ θέλει νὰ μὲ γνωρίση πρὶν φύγη, μὲ προσκαλεῖ νὰ γευματίσω μαζύ του τὸ Σάββατο...

Ὁ Ρενὲ ἐγέμισε μὲ σαμπάνια τὰ ποτήρια καὶ εἶπε :

— Ζήτω ὁ μέλλων πεθερός μου ! Ἐ, λοιπόν, μητέρα, τὸ Σάββατο τὸ βράδυ θὰ σὲ περιμένουμε νὰ φᾶμε μαζὺ καὶ θὰ μᾶς πῆς πῶς ἐπῆγε αὐτὴ ἡ συνάντησις : Ἂς πιοῦμε τώρα ὑπὲρ τῆς μελλούσης εὐτυχίας τῆς μητέρας !

Ἡ Λίνα Φεραὰν ἦταν πειὰ γεμάτη χαρά. Σὲ δυὸ μέρες θὰ ἔβλεπε τὸν ὑποψήφιό της. Τὸ μεσημέρι τοῦ Σαββάτου θὰ ἀντάμωναν εἰς τὸ χῶλλ ἑνὸς «Πάλλας» ὅπου ἔμενε ὁ κύριος ντὲ Λανσάκ...

Ἡ κυρία Φεραὰν μὲ τὴ σκέψι τί θὰ φοροῦσε τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἔκανε ἄνω-κάτω τὴν τουλάπα της. Δὲν τῆς ἄρεσε, ὅμως, τίποτε. Ἔτρεξε τότε στὰ μαγαζιὰ κι' ἀγόρασε ἕνα ἕτοιμο φόρεμα, ὡραῖο βέβαια, ἀλλὰ πολὺ ἀκριβό. Πρῶτο ραντεβοῦ ἤτανε ἐκεῖνο κι' ἔπρεπε νὰ φανῆ ὅπως πρέπει ! Ἀποφασιστικά, λοιπόν, ἀγόρασε τὸ φόρεμα γιατὶ ἤθελε ν' ἀρέση, ν' ἀρέση πολὺ στὸν ὑποψήφιό της.

Τὸ ρομαντικὸ μέρος τῆς περιπετείας αὐτῆς τὴν τραβοῦσε πολύ. Κι' ὅταν ἔφτασε στὸ ξενοδοχεῖο, ἀκολούθησε γεμάτη συγκίνησι τὸν ὑπηρέτη ποὺ τὴν ὡδήγησε στὸ χῶλλ.

— Ὁρίστε ὁ κύριος ντὲ Λανσάκ, κυρία ! τῆς εἶπε ὁ ὑπηρέτης.

Ἕνας κύριος ἐσηκώθηκε μόλις τὴν εἶδε νὰ πλησιάζη καὶ τὴν ἐχαιρέτησε.

— Πιστέψατε, κυρία, πῶς εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς γιὰ τὴν γνωριμία σας.

Ἦταν αὐτός. Ἦταν βέβαια ὁ ἄνθρωπος τῆς φωτογραφίας, μεγαλείτερος ὅμως στὴν ἡλικία, μὲ πυκνότερα φρύδια, τὰ ὁποῖα ἔτσι ποὺ ἔσμιγαν πάνω ἀπὸ τὰ μάτια του ἔκαναν ἐντονώτερη τὴν ἀγριάδα τῆς ματιᾶς του, τῆς ματιᾶς ἐκείνης ποὺ εἶχε κάνει ἐντύπωσι στὴν κόρη της.

Ἡ κυρία Φεραὰν τοῦ ἔδωσε τὸ χέρι της χαμογελαστὴ ἀλλὰ λίγο ἀπογοητευμένη. Ὁ Ἐρρῖκος ντὲ Λανσὰκ τῆς φαινότανε ὑπερβολικὰ κοντός. Τί ἐσήμαινε ὅμως αὐτὸ τὸ μικρὸ ἐλάττωμα. Ἡ ὡμορφιὰ ἀξίζει πολὺ λίγο μπρὸς στὴν καλωσύνη.

Στὸ ξενοδοχεῖο ἔδειχναν πῶς τὸν ἐκτιμοῦσαν ξεχωριστά. Ὅλοι οἱ ὑπηρέτες τὸν ἐχαιρετοῦσαν μὲ μεγάλο σεβασμό.

— Βλέπετε τὶ πέρασι ποῦχει τὸ χρῆμα ; τῆς εἶπε ξαφνικὰ ὁ κ. ντὲ Λανσάκ. Αὐτοὶ οἱ λακέδες μὲ χαιρετοῦν γιατὶ ξέρουν τὸ ὄνομά μου, ξέρουν καὶ τὶ περιουσία ἔχω. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶνε ἔτσι... Τὸ βέβαιο εἶνε ὅμως πῶς εἶμαι κ' ἐγὼ ἀνοιχτοχέρης. Δίνω καλὸ πουρμπουάρ.., Θὰ φᾶμε ἐδῶ, κυρία, γιατὶ ἔτσι θάχουμε μεγαλείτερη ἄνεσι... Δὲν μπορεῖτε νὰ φανταστῆτε, ἀγαπητὴ κυρία, πόσον εὐτυχὴς εἶμαι ποὺ σᾶς ἐγνώρισα ! Ἀλήθεια, δὲν αἰσθάνομαι καμμιὰ ἀπογοήτευσι ἀπ' τὴν πραγματικότητα.

Ὅταν κάθησαν στὸ τραπέζι ὁ κ. ντὲ Λανσὰκ εἶχε κάνει ὁ ἴδιος τὴν ἐκλογὴ τοῦ μενοῦ. Κατάλαβε ὅμως τὸ λάθος του καὶ ἔσπευσε νὰ ζητήση συγγνώμην γι' αὐτό !

— Εἶνε μιὰ κακὴ συνήθεια εἶπε, ποὺ τὴν ἐπῆρα ἀπὸ νέος νὰ μὴ συμβουλεύωμαι ποτὲ τοὺς προσκαλεσμένους μου. Δὲν μοῦ ἀρέσουν ἡ συζητήσεις γιὰ τὴν ἐκλογὴ τῶν φαγητῶν. Αὐτὸ φέρει ἐμπόδια στὴν ὑπηρεσία. Πρέπει, λοιπόν, νὰ ἀφεθῆτε στὰ γοῦστα μου, τὰ ὁποῖα ἐλπίζω πῶς θἄναι καὶ δικά σας !

Τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ ὁ κ. Λανσὰκ δὲν ἔπαψε νὰ μιλῆ.

— Ἀνήκω σὲ παλαιὰ εὐγενῆ οἰκογένεια ἐπαρχιώτικη ἢ μᾶλλον ἀγροτική. Οἱ γονεῖς μου κατεγίνοντο πάντοτε μὲ τὴν καλλιέργεια. Ἐγὼ ἔγινα κτηνοτρόφος. Εἶνε ἀλήθεια, ὅμως, ὅτι τὰ γουρούνια, τὰ πρόβατα καὶ τὰ βῶδια δίνουν μεγάλα κέρδη. Συχνὰ προσκαλῶ κι' ἄλλους κτηνοτρόφους στὸ τραπέζι μου, μὰ πλήττω στὴ μοναξιά μου καὶ ἡ συντροφιὰ μιανῆς γυναίκας εἶνε πάντα εὐχάριστη. Μοῦ χρειάζεται, βλέπετε, μιὰ γυναῖκα. Θὰ ἐπιβλέπη στὸ τραπεζι καὶ στὴν ὑπηρεσία...

Ἡ Λίνα τὰ εἶχε λίγο χαμένα. Εἶχε ζήσει πάντα μὲ τὰ παιδιά της καὶ μὲ φίλους τῆς ἴδιας κοινωνικῆς τάξεως μ' αὐτή, εἶχε ζήσει μ' ἀνθρώπους μὲ καλὴ ἀνατροφὴ κι' αἰσθάνοταν τώρα ἀπογοήτευσι μ' αὐτὸν τὸν εὐγενῆ κτηνοτρόφο, ποὺ μπορεῖ νὰ εἶχε ἀποκτήσει χρήματα, ἀλλ' εἶχε χάσει τὴν εὐγένειά του καὶ ἦταν ὑπερήφανος γιὰ τὴν ἐπιβολὴ τῆς περιουσίας του. Μελαγχόλισε ἔτσι σιγὰ-σιγὰ ἡ κ. Φεραὰν κι' ἀντὶ νὰ τρώγη παρακολουθοῦσε τὸ συνομιλητὴ της ποὺ ἔτρωγε γιὰ τρεῖς. Καταλάβαινε πειὰ πῶς ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε ὁ Ἐρρῖκος ντὲ Λανσὰκ ἦταν νὰ πάρη μιὰ γυναῖκα ποὺ νὰ τοῦ ἀρέση, πρὸ πάντων ὅμως ποὺ νὰ ἐπιβλέπη τοὺς ὑπηρέτας του καὶ τὸ σπίτι.

— Ἐλπίζω, κυρία, τῆς εἶπε ἄξαφνα ὁ Λανσάκ, πῶς καὶ σεῖς θὰ τρέφετε τὰ ἴδια αἰσθήματα ἀπέναντί μου. Θὰ σᾶς παρακαλέσω, λοιπόν, ἐπειδὴ βιάζομαι νὰ γυρίσω, νὰ μοῦ στείλετε γραπτῶς τὴν ὁριστική σας ἀπάντησι.

Ἡ Λίνα ὑποσχέθηκε νὰ τοῦ γράψη καὶ γύρισε στὸ σπίτι της ἀπογοητευμένη. Συλλογιζόταν τώρα τὸ μακαρίτη τὸν ἄνδρα της, ἕναν ἄνθρωπο ἤρεμο καὶ γεμᾶτο καλωσύνη, μὲ τὸν ὁποῖον εἶχε περάσει τόσα χρόνια εὐτυχισμένα ! Συλλογιζόταν τὴν ἀτλῆ ἀλλὰ ἥσυχη ζωή της, καὶ ρίγος τρόμου τὴν ἔπιασε μὲ τὴ σκέψι, πῶς ἦταν δυνατὸν νὰ ζήση μ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο.

Ὅταν ἐπῆγε τὸ βράδυ στὸ σπίτι τῆς κόρης της γιὰ τὸ δεῖπνο, εἶχε πάρει τὴν ἀπόφασί της. Θὰ ἔγραφε στὸν κύριο ντὲ Λανσὰκ καὶ θὰ τοῦ ἔστελνε πίσω τὴ φωτογραφία του μὲ λίγα λόγια συγγνώμης.

Ὅταν εἶδε τὸ κάπως θλιμμένο πρόσωπο τῆς μητέρας της ἡ Μαρκέλλα, ἔννοιωσε τὴν ἀλήθεια καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ τῆς διατυπώση καμμιὰ ἐρώτησι. Εἶδε ὅμως τὸ φόρεμα ποὺ εἶχε ἀγοράσει ἡ κ. Φεραὰν γιὰ τὸ γεῦμα ἐκεῖνο τῆς γνωριμίας καί...

— Μπᾶ, τὶ ὡραῖο φόρεμα ἔχεις, μαμά ! τῆς εἶπε. Τώρα τὸ ἔκανες ;

Ἡ κυρία Φεραὰν ἀγκάλιασε στοργικὰ τὴν κόρη της καὶ ἀπάντησε :

— Ναί, ἀγαπημένη μου, εἶνε τὸ φόρεμα τῆς μεγαλείτερής μου πλάνης, ἐκείνης ποὺ μὲ κάνει νὰ ἐκτιμῶ περισσότερο τὴν περασμένη μου εὐτυχία !...

Κ' ἕνα δάκρυ κύλησε στὰ μάγουλά της.

Σούζυ Ματὺς

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΑ ΤΡΑΥΛΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ Νέστωρ Ροκεπλὰν ἦταν διευθυντὴς τοῦ Παρισινοῦ θεάτρου τῶν Ποικιλιῶν, παρουσιάστηκε μιὰ μέρα σ' αὐτὸν ἕνας ἄγνωστος δραματικὸς συγγραφεὺς ζητῶντας νὰ τοῦ διαβάση ἕνα νέο ἔργο του. Ὁ Ροκεπλὰν προσπάθησε ν' ἀποφύγη τὸ μαρτύριο αὐτό, μὰ ὁ συγγραφεὺς ἐπέμεινε τόσο πολύ, ὥστε θέλοντας καὶ μὴ ὁ Ροκεπλὰν τὸν ἄφησε νὰ τοῦ τὸ διαβάση, βάζοντάς του ὅμως ὡς ἀνώτατο ὅριο τῆς διαρκείας τῆς ἀναγνώσεως αὐτῆς ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας.

Τότε ὁ συγγραφεὺς γιὰ νὰ προφτάση, ἄρχισε νὰ διαβάζη γρήγορα καὶ ἐπειδὴ ἦταν καὶ ἐκ φύσεως βραδύγλωσσος, ἐτραύλιζεν ὑπερβολικά.

— Ἐξαίρετα, εἶπεν ὁ Ροκεπλὰν μετὰ τὴν ἀνάγνωσι. Αὐτὴ ἡ ἰδέα νὰ τραυλίζουν ὅλα τὰ πρόσωπα τοῦ δράματός σας εἶνε πράγματι πρωτότυπη καὶ μπορεῖ νὰ κάνη πολλὴ ἐντύπωπι στὸ θέατρο... Δέχομαι τὸ ἔργο σας.

— Μὰ δὲν τραυλίζουν τὰ πρόσωπα τοῦ δράματος, παρετήρησε τότε ὁ συγγραφεύς. Ἐγὼ τραυλίζω...

— Ἄ ! τότε, δὲν ἔχει ἐνδιαφέρον τὸ ἔργον σου...